

Nr.2 2014. gada novembris

JURIDISKĀS KOLEDŽAS VĒSTNESIS

Juridiskajā koledžā studijas var uzsākt katrs, bet pabeigt un iegūt diplomu gan tikai tas, kurš neatlaidīgi mācās un ir gatavs ierobežot savu brīvo laiku, lai sasniegtu izvirzīto mērķi.

Studiju laikā mani patiesi pārsteidza docētāju laipnība un cieņa pret studentiem. Bija patīkami studēt pie šiem profesionāļiem, jo viņi spēja arī „sauso” teoriju tiesību zinātnēs atdzīvināt ar interesantiem kāzusiem no prakses. Tas mani vēl vairāk motivēja turpināt studijas pēc koledžas absolvēšanas arī nākošajā - bakalaura līmenī.

Divos studiju gados centos iegūt pēc iespējas vairāk: apmeklējot vieslekcijas, kuras lasīja gan nozares speciālisti, piemēram, Eiropas Savienības tiesas tiesnesis Egils Levits, gan ārvalstu universitāšu mācībspēki; dodoties mācību ekskursijās uz tiesām, Valsts tiesu ekspertīžu biroju un valsts iestādēm; piedalījos koledžas organizētajos pasākumos, foto izstādēs un boulinga sacensībās. No brīvā laika aktivitātēm man visspilgtāk atmiņā ir palicis laivu brauciens kopā ar kursa biedriem un docētāju Nikolaju Ozoliņu. Pēc smagā pirmā studiju gada šis laivu brauciens bija kā sitiens naglai uz galvas, tik kolosāli jautri un labi atpūties sen nebija sanācis.

Es uzskatu, ka studentiem Juridiskajā koledžā tiek dots viss, lai sasniegtu pēc iespējas labākus rezultātus, studējošie gūtu pieredzi un zināšanas, kas noderēs gan darbam, gan arī turpmākām studijām.

Dāvis Bludiņš

Tiesību zinātņu programmas absolvents

Tikko esmu absolvējusi Juridisko koledžu, bet jau ir sajūta, ka manam šodienas ritmam kaut kā pietrūkst. Man patika ik dienas iet uz koledžu, satīties ar kursa biedriem un sastapt tur skolas vienmēr smaidīgo personālu.

Šajos divos gados ir gājis «kā pa kalniem» - bija ļoti interesantas lekcijas, kad gribējās, lai docētājs stāsta vēl un vēl, gadījās arī studiju kursi, kad gribot vai negribot vienkārši tas bija jāiemācās un jāzin. Kā jau kārtīgam studentam, arī man studiju laikā sakrājās dažas «astes». Parasti students savas problēmas risina un parādus kārtō pēdējā brīdī. Bet,

**2. novembrī
esam nosvinējuši kārtējo -
jau 17. Juridiskās koledžas
izlaidumu.**

**Splendid Palace Lielajā zālē
diplomas par 1. līmeņa
augstāko izglītību saņēma
140 mūsu absolventi.**

**Veiksmi un zeltītu mākoņa
maliņu vēlam viņiem
gan dzīvē, gan turpmākajās
darba gaitās,
gan tālākajās studijās
bakalauru un maģistru
programmās!**

ja kaut ko ļoti gribi, tad var saņemt un izdarīt visu, lai saniegtu iecerēto. Mans mērķis bija iegūt diplomu par 1. līmeņa augstāko izglītību un spiest roku Juridiskās koledžas direktoram Tālavam Jundzim. To arī sev pierādīju, ka varu un izdarīju. Tas bija neapraķstāms, sajūtāms un emocijām bagāts mirklis!

Studēt un saņemt diplomu ir viens, taču kļūt par labu speciālistu un profesionāli savā nozarē ir pavisam kas cits. Pēc labiem speciālistiem pieprasījums būs vienmēr.

Manuprāt, Juridiskā koledža var sniegt visu nepieciešamo, lai studenti kļūtu par profesionāļiem, bet daudz kas ir atkarīgs no tā, cik ļoti to gribas pašam. Koledžā ir saprotoši un pretimnākoši docētāji un ļoti atsauģigs personāls, kurš neskaidribru gadījumā vienmēr palīdzēs rast risinājumu.

Kristīne Čaika

Tiesību zinātņu programmas absolvente

Studijas Juridiskajā koledžā izvēlējos zinot, ka te strādā savā jomā profesionāli un erudīti docētāji, kas studentiem sniegs gan teorētisku, gan uz praktiskiem piemēriem balstītu mācību vielu, īpašu akcentu liekot uz juridiskām zinātnēm.

Studēju neklātienē un drīz vien sapratu, ka te ļoti daudz ir jāmācās pašai. Ieguldītais laiks un pūles, protams, attaisnojās, kad kārtōju pārbaudījumus. Koledžā iegūtās zināšanas šobrīd lieti noder gan dzīvē, gan arī manā ikdienas darbā.

Mūsu studentu grupa bija neliela, taču šis fakts darīja studiju procesu patīkamāku, jo lektori varēja laiku veltīt mums katram un izskaidrot vielu detalizēti, tādējādi vēl kvalitatīvāk iesaistīties studiju procesā. Rezultātā ļoti veiksmīgi apģuvu grāmatvedības studiju kursus un saņēmu augstu vērtējumu.

Vēl viens būtisks pluss - Juridiskā koledža atrodas Rīgas centrā, kas aizņemtam, t.i. strādājošam studentam nebūt nav mazsvarīgi, jo nav jātērē lieks laiks ceļā uz nodarbībām.

Līga Kobitjeva

Cilvēku resursu vadības (2009. g.) un Grāmatvedības un finansu (2014. g.) studiju programmu absolvente

Juridiskā koledža starptautiskajā kongresā Ķīnā

Kopš 2013. gada februāra Juridiskā koledža ir Koledžu un politehnisko augstskolu pasaules federācijas pilntiesīga dalībniece. Mēs lepojamies, ka šobrīd esam vienīgā Latvijas augstākās izglītības mācību iestāde, kas darbojas federācijā kopā ar vairāk nekā 60 citu valstu koledžām, augstskolām un to apvienībām.

Federācijas galvenais uzdevums - veicināt sadarbību un pieredzes apmaiņu profesionāli orientēto koledžu un augstskolu starpā.

Pekīnā oktobra beigās notika Koledžu un politehnisko augstskolu pasaules federācijas VIII kongress, kas pulcēja kopā apmēram 500 dalībnieku no 55 pasaules valstīm.

Man kā Juridiskās koledžas pārstāvim šajā kongresā bija visplašākās iespējas stāstīt par mūsu pieredzi studiju organizēšanā, docētāju darba metodēm, programmu sasaisti ar praksi un lietišķajiem pētījumiem, kā arī studējošo motivāciju un salīdzinoši nelielo atbīrumu studiju laikā. Pasaules federācijas prezidente Denise Amiotte (*Denise Amyot*), kura

pati pārstāv arī Kanādas koledžu asociāciju, pauda savu izbrīnu, ka tik nelielā valstī un salīdzinoši nelielā koledžā ir uzkrāta pieredze, kura virknē parametru līdzinās pasaules labāko koledžu līmenim.

Kongresā liela vērība tika veltīta līderisma jautājumam studiju procesā un tādēļ tika izveidota darba grupa no vairāku valstu pārstāvjiem, kas turpinās pētīt un strādāt pie šiem jautājumiem, lai piedāvātu savus priekšlikumus Koledžu un politehnisko augstskolu pasaules federācijas dalībniekiem. Arī man kā Latvijas un Juridiskās koledžas pārstāvim tika uzticēta dalība šajā darba grupā.

Kongresa noslēgumā apmeklējām arī vairākas Ķīnas koledžas. Man personīgi bija interesanti iepazīt Pekīnas

Finanšu un komerckoledžu, kas tagad gatavojas savai 60 gadu jubilejai. Koledžā šogad mācās 8000 studentu. Studenti paši maksā par studijām, lai arī tā ir valsts dibināta mācību iestāde. Tāpat kā pie mums, arī te daļa koledžas absolventu studijas turpina trešajā kursā Ķīnas universitātēs. Ja Juridiskajā koledžā liela vērība tiek pievērsta lietišķajiem pētījumiem un kvalifikācijas darbu izstrādei, tad Finanšu un komerckoledžā pirmajā vietā ir orientācija uz prakses apgūšanu.

Koledžas prezidents Vangs Čengrongss (*Wang Chengrong*) izteica gatavību attīstīt sadarbību ar mūsu koledžu un, iespējams, nākamajā gadā tiksimies ar viņu Rīgā.

Tālav Jundzis

Juridiskās koledžas direktors,
Latvijas Koledžu asociācijas valdes loceklis

Atbildīgas vadības principi nākotnē izglītībā

Konference „ATBILDĪGAS VADĪBAS PRINCIPI NĀKOTNĒ IZGLĪTĪBĀ”, notika 2014. gada 30. oktobrī Šveicē. Tās galvenie organizatori: ANO (United Nations Global Compact), PRME (Principles for Responsible Management Education) un Kūras universitāte (University of Applied Science, Chur).

Šī gada konference nodrošināja lielisku iespēju tās pārstāvjiem no 30 valstīm apmainīties ar idejām un pieredzi par atbildīgas vadības principiem un pasākumiem to ieviešanā un nodrošināšanā, lai īstenotu PRME nospraustos principus. Vienlaikus

konference deva iespēju paplašināt Juridiskās koledžas starptautisko sadarbību. Pasākuma ietvaros ļoti liels uzsvārs tika likts uz tādiem tematiem kā, piemēram, nabadzības samazināšana, pretkorupcijas pasākumi, ilgtspējīga ekonomika un uzņēmējdarbības attīstība. Īpaša uzmanība tika pievērsta „zaļai ekonomikai” un inovatīvai domāšanai studiju (mācīšanas) procesā.

Apvienoto Nāciju Organizācijas izglītības programmā Juridiskā koledža, nostiprinot starptautisko sadarbību, ir iesaistījies jau 2012. gada decembrī, kļūstot par PRME (Principles for Responsible Management Education) dalībnieci.

Tātad, PRME – atbildīgas vadības principi izglītībā:

Princip 1 | MĒRĶIS:

Attīstīt studentu spējas būt ilgtspējīgu vērtību nākotnes ģeneratoriem uzņēmējdarbībā un sabiedrībā kopumā, un strādāt visaptveroši un ilgtspējīgi globālai ekonomikai.

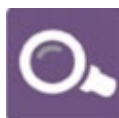
Princip 2 | VĒRTĪBAS:

Iekļaut akadēmiskajās aktivitātēs un mācību programmā globālās sociālās atbildības vērtības, kā tas atspoguļots tādās starptautiskās iniciatīvās kā Apvienoto Nāciju Globālais Līgums.

Princip 3 | METODE:

Radīt izglītības struktūru, materiālus, procesus un vidi, kas sekmētu atbildīgas vadības efektīvas mācīšanās prakses.

Princip 4 | PĒTNIECĪBA:

Iesaistīties konceptuālā un empīriskā pētniecībā, kas virzītu izpratni par korporāciju lomu, dinamiku, un ietekmi ilgtspējīgu sociālo, vides un ekonomisko vērtību radīšanā.

Princip 5 | PARTNERĪBA:

Savstarpēji sadarboties ar uzņēmējdarbības korporāciju vadītājiem, lai paplašinātu zināšanas par izaicinājumiem sociālās un vides atbildības kontekstā, un, lai rastu kopīgas, efektīvas pieejas šo izaicinājumu risināšanā.

Princip 6 | DIALOGS:

Veicināt un atbalstīt dialogus un diskusijas pedagogu, studentu, uzņēmēju, valsts iestāžu, patērētāju, mediju, pilsoniskās sabiedrības organizāciju un citu ieinteresētu grupu un ieinteresēto pušu vidū par būtiskiem jautājumiem, kas saistīti ar globālo sociālo atbildību un ilgtspēju.

Informācija <http://www.unprme.org/>

Intra Lūce

Juridiskās koledžas direktora vietniece

Nāc studēt JURIDISKAJĀ KOLEDŽĀ!

Mums ir sešas lieliskas, darba tirgū pieprasītas studiju programmas:

- Tiesību zinātnes
- Cilvēku resursu vadība
- Komerccinības
- Nekustamā īpašuma pārvaldīšana un apsaimniekošana
- Grāmatvedība un finanses
- Datorsistēmu un datortikla administrēšana

Studijas neaizņems pārāk ilgu laiku - 2 gadus un diploms būs kabatā.

Sāc Jauno gadu ar jaunu studiju gadu, jo ziemas uzņemšana sākas jau **2015. gada 5. janvārī**

Portugālē

ERASMUS mobilitātes ietvaros 2014. gada aprīlī, man bija lieliska iespēja vienu nedēļu ielūkoties Portugāles bibliotēku plauktos, iepazīties ar kolēģu darba metodēm, pieredzi un novitātēm bibliotēku jomā šajā valstī. Pieredzes apmaiņas braucienā plānā bija zinātnisko, augstskolu un arī pašvaldību bibliotēku apmeklējums vairākās Portugāles pilsētās, kas tika realizēts pilnībā, gūstot jaunas zināšanas, pieredzi un prasmes bibliotēkārā darba jomā.

Portugāles Nacionālā bibliotēka (Biblioteca nacional de Portugal) Lisabonā - lielākā valsts bibliotēka un arī galvenais uzziņu centrs valstī, kur sakopoti vērtīgākie ārvalstu un nacionālie rokrakstu un iespaiddarbu eksemplāri no 16. gs. līdz mūsdienām, galvenokārt no pašas Portugāles un tās bijušajām kolonijām. Vispirms bija paredzēta iepazīšanās ar PNB infrastruktūru, darba koordināciju un fonda komplektēšanas avotiem Obligātā eksemplāra nodaļā, informācija par ikdienas darbā izmantojamajām bibliogrāfiskajām sistēmām. PNB iepazīnāties ar speciālo izdevumu (pergamenti, notis, skaņu ieraksti, attēlizdevumi) glabāšanas un aprītes īpatnībām. Bibliotēkas darbinieki demonstrēja, kā ar jaunāko mūsdienu tehnoloģiju palīdzību tiek veikta veco 16. gs. klosteru rokrakstu apskatu atjaunošana un manuskriptu apstrāde, kā arī šo tekstu pārveidošana elektroniskā formātā.

Tikšanās laikā Portugāles Nacionālajā bibliotēkā tika akcentētas bibliotēku fondu komplektēšanas, saglabāšanas un izmantošanas problēmas, virtuālās bibliotēkas priekšrocības, kā arī skatīti nacionālo kolekciju digitalizācijas juridiskie un praktiskie aspekti. Interesanta raisījās diskusija ar kolēģiem par autortiesību jautājumiem bibliotēkās pie mums un Portugālē. Apmainījamies viedokļiem par bibliotēku darbinieku tālākizglītību, informācijpratības veicināšanu un jaunu lietotāju apmācības metožu ieviešanu.

Aktuāla darba forma ar studentiem gan pie mums Latvijā, gan Portugālē ir Starpbibliotēku abonements, ar kura palīdzību ir iespēja iegūt

piekļuvi dokumentiem, kas nav konkrētās bibliotēkas fondos. Par šiem jautājumiem diskutējām Koimbras universitātes Galvenajā bibliotēkā (Biblioteca General da Universidade

nianse – bibliotēkas ieņēmumi ir tikai sponsoru nauda un ziedojumi, pretstatā pārējām brauciena laikā apmeklētajām Portugāles bibliotēkām, kas saņem valsts finansējumu.

de Coimbra). Taču vislielāko iespaidu uz mani atstāja viena no šīs bibliotēkas struktūrvienībām - vēsturiskā Biblioteca Joanina. 18. gs. celtajā baroka ēkā glabājas 250000 zinātnisko rakstu sējumi, publikācijas un profesoru rokraksti no viduslaikiem līdz 1800. gadam, studējošajiem te 4 stundas dienā arī tiek nodrošināta pieeja vēsturiskajam krājumam.

Ar savu grezno interjeru patīkami pārsteidza Mafras bibliotēka: marmora grīda, rokoko stila koka grāmatplaukti, dabīgais apgaismojums no griestu logiem un vairāk nekā 40000 grāmatu ādas vākos ar zeltītiem apkalumiem - literatūra civiltiesībās, baznīcu tiesībās, medicīnā un eksperimentālajā fizikā. Personāls iepazīstināja ar inovācijām reto izdevumu saglabāšanā un šī fonda izmantošanas īpatnībām.

Obidūšā pieredzes apmaiņas brauciena ietvaros biju vizītē pie kolēģiem vietējā publiskajā bibliotēkā. Pilsētā ir 5000 pastāvīgie iedzīvotāji, bet sezonas laikā te ierodas apmēram 14000 tūristu, kuri arī ir bibliotēkas apmeklētāji (te pieejami bezmaksas interneta pakalpojumi, datortehnika, jaunākie periodiskie izdevumi, speciālais aprīkojums vādzirdīgiem klientiem, literatūra svešvalodās). Interesanta

Portugāle - valsts Atlantijas okeāna krastā, Eiropas kontinenta galējais rietumu punkts, kalni, klintis, maiga ziema un svelmaina vasara, slaveni jūrasbraucēji, temperamentīgi un komunikabli iedzīvotāji – tik daudz zināju par šo zemi pirms brauciena.

Nu manā zināšanu bagāžā ir kļāt nākuši kolosāli iespaidi par portugāļiem un viņu viesmīlību, informācija par valsts vēsturi, arhitektūru, kultūru. Mani patīkami pārsteidza turienes daba un vietējo dzīvesveids, bija iespēja salīdzināt Latvijas un Portugāles ekonomiku, ierēdņu darba stilu, arī iedzīvotāju dzīves līmeni.

Anita Rudziņa

Juridiskās koledžas bibliotēkas vadītāja

Maltā

Juridiskās koledžas docētāju un darbinieku grupa no 28. jūlija līdz 2. augustam šovasar devās pieredzes apmaiņas braucienā uz Maltu, lai Global College Malta, kas ir moderna, privāta augstākās izglītības institūcija, iepazītos ar tās piedāvātajām studiju programmām, infrastruktūru un darba metodēm.

Tikšanās laikā koledžas rektors iepazīstināja arī ar valsts daudzpakāpju izglītības sistēmu, akcentējot valsts ekonomikas ciešo saikni ar izglītību. Novērtējama ir mācību iestādes elastība un mobilitāte studiju programmu piedāvājumā, sadarbība ar citu valstu augstskolām, piemēram, pieprasīto speciālistu sagatavošanā naftas un gāzes ieguves nozarēs.

Īpašu interesi mūsos radīja koledžas piedāvātā Mākoņu tehnoloģiju programma, jo arī Juridiskajā koledžā tiek realizēta Datorsistēmu un datortīklu administrēšanas studiju programma un novitātes informāciju tehnoloģiju jomā vienmēr ir kas jauns un interesants.

Global College Malta noteikti var lepoties ar savu infrastruktūru, jo mācību iestāde atrodas jaunuzceltajā Smart City pilsētiņā, tajā ir gan studentu apartamenti, gan atpūtas centrs, kafejnīcas un veikali.

Darba vizītes laikā Global College iepazīnāmies arī ar tās bibliotēku, darba metodēm, brīvpieejas abonementa un lasītavas darbu. Interesanta raisījās diskusija ar bibliotēkas vadītāju par

digitālo resursu piesaistes problēmām un elektronisko grāmatu kolekcijas veidošanu, kas ir šīs bibliotēkas lietotāju apkalpošanas pamatnostādne un informācijas servisa organizēšanas īpatnība. Profesionālai izmantošanai īpaši noderīga ir attālinātā pieeja Maltas Nacionālās bibliotēkas un citiem reģionālo bibliotēku fondiem.

Maltas salu arhipelāgu savām studijām par galamērķi izvēlas diezgan

daudz ārvalstu studentu, jo ir iespēja studēt angļu valodā. Brauciena ietvaros mums bija iespēja redzēt arī prestižo Maltas universitāti, iepazīties ar tās studiju programmām. Šai universitātē studē vairāk kā 11000 studentu, t.sk. 6000 no ārvalstīm.

Darba vizītes un lietišķās tikšanās bija organizētas visaugstākajā līmenī. Ikdienu darba kārtība sanāca ļoti piesātināta, toties pilnībā varējām iepazīt izglītības sistēmu šai valstī. Pasākums noritēja pēc iepriekš izstrādāta un saskaņota darbības plāna, ko arī realizējām. Katram programmas dalībniekam bija iespēja uzzināt visu par sev interesējošajiem jautājumiem: studiju procesa organizēšanu un plānošanu, profesionālu lektoru piesaisti, studentu ārpusstudiju aktivitātēm, kā arī par personāla apmācības, finansējuma un grāmatvedības jautājumiem. Vizīte Maltā radīja pozitīvas pārdomas un idejas, ko no iegūtās pieredzes varētu ieviest arī Juridiskās koledžas darbā.

Ieva Birne

Juridiskās koledžas
Valmieras filiāles vadītāja

Somijā

Mana ERASMUS prakse norisinājās Somijai piederošajās, autonomajās Ālandu salās no 2014. gada. 1. jūnija līdz 30. septembrim vienā no šīs valsts populārākajām un atzītākajām sfērām – ābolu audzēšanas nozarē.

Prakses vieta bija pie Mikaela Perandera, kurš ir brīvais ābolu audzētājs, viens no kooperatīva „Granlids” biedriem. Šī prakse man deva lielisku iespēju ne tikai attīstīt personāla vadības iemaņas, bet arī iepazīt jaunus cilvēkus, kultūru un tradīcijas, iegūt jaunus draugus, iepazīt Ālandu salu arhipelāgu, autonomijas pārvaldes iekārtu, Somijas darba un nodokļu politiku, gūt zināšanas ābolu tirgus darbībā Somijā, kā arī uzlabot angļu valodas zināšanas un iemācīties nedaudz arī zviedru valodu. Man tika dota lieliska iespēja ne tikai mācīties, bet arī ieviest izmaiņas un veikt uzlabojumus Mikaela attiecībās ar darbiniekiem. Prakses laikā risināju ar personāla vadību saistītus jautājumus, palīdzot Mikaelam sarakstīt ar darbiniekiem, veidojot personu lietas, dokumentāciju, iekārtoju personāla atpūtas pusdienu mājiņu (pirms tam tādas darbiniekiem nebija), palīdzēju organizēt sezonas darbinieku atlasīti atbraukšanu, iekārtošanos, nodokļu karšu izgatavošanu un kontraktu parakstīšanu.

Prakses laikā izstrādāju arī vairākas anketas par personāla attieksmi pret darbu, vēlamajiem motivēšanas pasākumiem, vēlmēm un apmierinātības līmeni. Ierosināju un palīdzēju izveidot vienu kvalitātes pārbaudes elementu – ābolu kastu marķēšanu, tādā veidā uzlabojot darbinieku motivāciju strādāt kvalitatīvāk. Tika izveidota darba laika check-in sistēma un šobrīd tā strādā pārbaudes režīmā, kas palīdz darba devējam kontrolēt darbinieku ierašanos un došanos prom no darba. Prakses laikā biju arī kāda nelaimes gadījuma darbā aculieciniece, sniedzu pirmo palīdzību un, tā kā nelaimes gadījums neizraisīja smagas sakas, tad pati nogādāju cietušo darbinieci slimnīcā, nokārtoju medicīnas pakalpojuma apmaksu, kā arī aizpildīju un nosūtīju darbinieces nelaimes gadījuma atskaiti darba inspekcijai.

Prakses laikā apmeklēju un ieguvu pieredzi arī uzņēmumā Daniels Frukt.

Turpinājums 6. lpp.

Turpinājums no 5. lpp.

Uzņēmums nodarbojas ar ābolu un bumbieru audzēšanu, tā personāla skaits sezonas laikā mēdz sasniegt vairākus desmitus cilvēku. Bija vērtīgi apmeklēt tieši šo uzņēmumu, jo tajā īpaši rūpējas par darbinieku ērtībām arī ārpus laika. Pēc apmeklējuma ierosināju prakses vietā izveidot bezvadu interneta pieslēgumu darbinieku atpūtas un dzīvojamās telpās, kā arī pārņemt uzņēmuma darba laika un pārtraukumu grafiku, kas bija ļoti efektīvs un pašdisciplinējošs.

Prakse Ālandu ābeļdārzā pie Mikaela Perandera man deva pārlicību par to, ka jebkuru lietu darbā var atrisināt, diskutējot, uzklusot viedokļus, nekavējoties un droši reaģējot uz notikumiem, izpalīdzot jebkurā situācijā, pat tad, ja tā nav mana tiešā atbildība, kā arī draudzības un solidaritātes garu, kad darbinieki strādā kā vienota komanda, palīdzot viens otram sasniegt mērķi. Mikaela Peranders ir vienreizējs cilvēks un atbildīgs priekšnieks, kurš man iemācīja tādas lietas kā darba efektivitāti, spēju uzklusīt pareizi izteiktu kritiku un lika labot savu rīcību, spēju mainīt viedokli, ja tas bijis kļūdainais, atbildību par jebkuru savu darbību, arī bezdarbību, spēju raudzīties uz lietām ar lēnu prātu, apdomu un dažkārt arī ar humoru.

Domāju, ka ERASMUS prakse studentiem būtu jāizmanto noteikti, jo tā ir vienreizēja iespēja, ne tikai pārbaudīt teoriju praksē, bet arī iepazīt

citas darba, kultūras, sadzīves tradīcijas. Tieši šis apstāklis dod iespēju mainīt domāšanu, padarīt to elastīgāku un atvērtāku pret nezināmo. Iegūtās zināšanas un pieredze būs labs kapitāls, uzsākot darba attiecības Latvijā vai citā valstī. Par to paldies ERASMUS!

Zane Brencē

Īrijā

2014. gada 14. aprīlis - manas prakses sākuma datums. Aprīlis ir mēnesis, kad Swaine Solicitors advokātu birojā visi iespringst, jo jaunu gadu uzsākot, cilvēki februārī un martā nāk ar saviem iesniegumiem lietām, kuras vēlas atrisināt. Viens no šī advokātu biroja laucīņiem ir ģimenes tiesības: šķiršanās, laulību līgumi utt.

Tiesas nenotika, jo bija pirmssvētku nedēļa, bet jau pirmajā dienā, ierodoties birojā, tiku nosēdināta reģistratūrā, lai

apjaustu sistēmu, kā viņi strādā. Pirmā nedēļa man sanāca ļoti īsa, bet nogurusi biju ļoti. Birojā strādā trīs advokāti, grāmatvede, atbildīgā par mājas lapu un datorsistēmām, tad vēl divas darbinieces reģistratūrā, kas strādā uz maiņām. Viņi strādā pēc *cort base* sistēmas, kurā ir sadaļa ar visu advokātu dienasgrāmatām, tikšanās, tiesas datumi, laiki, dalībnieki utt., arī visu klientu informācija un konkrētās lietas. Pie katras lietas ir kaudzēm dokumentu, jo tiek skenētas visas ienākošās, izejošās vēstules, pilnīgi viss.

Advokātu birojs vairāk specializējas uz summāri lielākām lietām. Īrijā ir 3 veidu tiesas: *district court*, kur prasījuma summa ir līdz 1000 EUR, *circuit court*, tur summas jau ir lielākas par 1000 EUR un tad ir *high court*, kur summas jau ir ļoti lielas. Tātad, ja iesūdz tiesā, piemēram, vīru uz alimentu piedziņu, tad tā lieta tiks skatīta kā *district court*. Swaine Solicitors

advokātu birojs uzņemas lietas, kas tiek izskatītas kā *circuit court* vai *high court*, līdz ar to katrai no lietām mapes sastāv no vairākiem tūkstošiem dokumentu lapu. Protams, visa informācija tiek saglabāta arī datorsistēmā.

Kad lietas ir izskatītas un saņemti naudas čeki no kompānijām (piemēram, no apdrošināšanas kompānijas, ja runa ir par kādu ceļu satiksmes negadījumu), tad naudai jānokļūst klienta kontā, līdz ar to gandrīz katru dienu man sanāca iet uz banku, lai iesniegtu čekus.

Lietas bija ļoti dažādas, bet, manuprāt, vienas no psiholoģiski smagākajām lietām ir tās, kas ir saistītas ar ģimenes tiesībām. Personīgi man ļoti patika ģimenes tiesību studiju kurss, bet runājot ar advokātiem, sapratu, kādēļ tik emocionāli grūti ir būt iesaistītam tajā visā.

Pirmā prakses nedēļa pagāja ļoti ātri un ar pozitīvām emocijām, bet sapratu to, ka šis darbs ir ļoti grūts un atbildīgs. Nākamo nedēļu laikā jau man sanāca arvien vairāk un vairāk iesaistīties visās lietās. Piedalījās klientu konsultācijās, rakstīju vēstules, gāju uz tiesas namu iesniegt visus nepieciešamos dokumentus, kā arī piedalījās pašos tiesas procesos.

Šajos četros mēnešos es ieguvu vairāk pārlicības par sevi un saviem lēmumiem, jo ļoti bieži advokāti prasīja manas domas, ko es teiktu par kādu konkrētu jautājumu, kā es to risinātu utt. Man bija pieejama juridiskā literatūra, tādēļ varēju iedziļināties konkrētajās lietās, tikko kaut kas bija neskaidrs, vienmēr palīdzēja grāmatas un advokāti.

Ja būtu iespēja, es labprāt izmantotu ilgāku prakses laiku, bet jāsaka pilnīgi noteikti, ka arī šie mēneši bija vienkārši neaizmirstami un ļoti, ļoti vērtīgi!

Baiba Vārsberga

Dānijā

Par ERASMUS programmas piedāvātajām studijām un praksi uzzināju vēl mācoties vidusskolā un toreiz nodomāju, ka studējot noteikti izmantošu šo iespēju. Tā pateicoties savai Juridiskajai koledžai šogad es nonācu ERASMUS praksē Dānijā.

Ceļš uz šejieni nebūt nebija viegls. Pagāja tieši pusgads līdz galu galā saņēmu no prakses vietas parakstītus līgumus. Jau sākotnēji biju ļoti

ieinteresēta Nevalstisko organizāciju darbā, jo man bija pieredze šajā jomā Latvijā, tāpēc nolēmu papildināt savas zināšanas tieši tur. Esmu sajūsmā, ne tikai par to, cik dažādas jomas tās pārstāv, bet vairāk par cilvēkiem, kuri strādā Nevalstiskajās organizācijās. Daudzi ir brīvprātīgie, daudziem tas ir papildus darbs priekā pēc, bet visi kā viens ir neizmērojami aizrāvušies ar to, ko viņi dara.

Mana ikdienas pagāja organizācijas Crossing Borders ofīās, te bija projektu asistente un palīdzēju projektu koordinatoriem īstenot viņu ieceres. Augustā norisinājās projekts „Democracy in action”, kurā bija iesaistīti jaunieši no

Ungārijas un Dānijas. Augusta beigās ungāri bija atbraukuši uz apmācībām un nedēļas garumā abu valstu jaunieši apguva zināšanas par to, kas ir demokrātija, ar praktiskiem piemēriem noskaidroja, kādas ir demokrātijas atšķirības starp Dāniju un Ungāriju, plusi un mīnusi, guva priekšstatu, kā veidot kampaņas. Tas arī bija viņu

uzdevums tuvākajai nākotnei – izveidot pasākumu vai kampaņu, kas paustu viņu viedokli par kādu no problēmām savā valstī. Nedēļas beigās tika organizētas debates, kurās piedalījās gan paši jaunieši, gan jauniešu politisko partiju

pārstāvji. Man šī bija lieliska pieredze starptautisku projektu organizēšanā.

Viens no maniem lielākajiem prakses uzdevumiem bija pasākums, ko Crossing Borders rīkoja Kokkedal skolā – Global day. Tajā visas dienas garumā 400 jauniešiem tika sniegtas dažādas prezentācijas, filmas un uzdevumi par problēmjautājumiem,

kas skar jauniešus visā pasaulē. Es pārstāvēju Austrumeiropas reģionu un kopā ar jauniešiem apspriedu pašreizējo situāciju Ukrainā, kā arī aktuālās problēmas bijušajās PSRS valstīs. Bija interesanti dzirdēt viņu viedokli, kā arī dalīties ar savām pārdomām. Esmu ļoti priecīga, ka varu būt daļa no šī visa.

Atbraucot uz Dāniju lielu kultūršoku nepiedzīvoju. Protams, zināms stress bija un vēl joprojām ir, jo dzīves līmeņa atšķirības ir ļoti acīm redzamas.

Vēl jo vairāk – skaidri redzams, cik cilvēku šeit ir atbraukuši Dānijas dzīves līmeņa dēļ, uz ielām var satikt daudz un dažādu

kultūru pārstāvjus. Vēl es esmu sajūsmā par infrastruktūru un veloceliņiem. Tas ir fantastiski! Visur ir iespējams nokļūt pa ērtu, drošu veloceliņu.

Atskatoties uz savu ERASMUS prakses periodu, secinu, ka esmu to izmantojusi lietderīgi.

Krista Vasiljeva

Datu drošība un mākoņskaitļošana

Pēdējos gados īpaši aktuāls ir jautājums par mākoņskaitļošanas pakalpojumu izmantošanas iespējām dažādās sfērās, sākot ar uzņēmumiem un beidzot ar privāto sektoru. Nemanot un jau gadiem ilgi mākoņskaitļošanas pakalpojumus esam izmantojuši e-pasta vai sociālo portālu veidā, taču šobrīd šie pakalpojumi ir kļuvuši vēl pieejamāki izmantojot operētājsistēmās un lietojumprogrammās integrētas datu glabātuves, kas datus sinhronizē ar mākonī, tādējādi padarot ērtāku datu izmantošanu, it sevišķi, ja datu apskatīšanai vai apstrādei tiek izmantotas vairākas ierīces. Arī daļa uzņēmumu, lai padarītu ērtāku un efektīvāku informāciju tehnoloģiju infrastruktūru un samazinātu izmaksas, izmanto mākoņskaitļošanas pakalpojumus infrastruktūras, platformas vai programmatūras pakalpojumu veidā.

Neskatoties uz priekšrocībām, ko sniedz mākoņskaitļošana, liela sabiedrības daļa šobrīd vēl nesteidzas šos pakalpojumus izmantot, jo uzskata, ka tādējādi zaudēs savu datu privātumu vai arī saskarsies ar citiem riskiem. Tas ir viens no iemesliem, kādēļ Eiropas Komisija 2012. gadā sāka darbu pie mākoņskaitļošanas standartizēšanas Eiropas Savienības līmenī. Šogad darbs ir noslēdzies ar vērā ņemamu standartu un regulu kopumu. Kā pirmo varam nosaukt godīgu nosacījumu līgumu paraugu izstrādi mākoņskaitļošanas pakalpojumu klientiem, kas paredz maksimāli pasargāt no dažādām nepatīkamām situācijām. Tāpat paveikta sertifikācijas shēmu izstrāde mākoņu uzturētājiem, kas ievērojami padara stingrākas

prasības datu drošībai un konfidencialitātei. Ir pabeigta datu apstrādes un datu aizsardzības regulu izstrāde, kas padarīs atvērtāku, pārskatāmāku un drošāku mākoņskaitļošanas pakalpojumu izmantošanu un mazinās riskus, ar kuriem mākoņskaitļošanas pakalpojumu klients un sniedzējs varētu saskarties.

Līdz ar minētajiem soļiem, sakārtojot šo tirgus segmentu, Eiropas Komisija cer iedrošināt potenciālos klientus izmantot mākoņpakalpojumus un samazināt tērīnus IT jomā, kas radušies neracionāli izmantojot datortehnikas resursus uzņēmumos un valstu pārvaldēs. Eiropas Komisija uzskata, ka, ja ES dalībvalstis atbalstīs mākoņpakalpojumu vispārīgu ieviešanu, tad ES IKP ikgadējais neto pieaugums līdz 2020. gadam sasniegs 160 miljardus eiro jeb IKP kopējais pieaugums - gandrīz 600 miljardus eiro (2015.- 2020. g.). Ja tas netiks īstenots, plānotais saimnieciskais ieguvums būtu par divām trešdaļām mazāks.

Arī Juridiskā koledža ir izrādījusi interesi par šo tehnoloģiju priekšrocībām un riskiem ne tikai ikdienas darba procesā, bet arī integrējot inovācijas mācību materiālos Datorsistēmu un datortiklu administrēšanas studiju programmas studentiem, jo, ļoti iespējams, ka programmas absolventiem nākošajā darba vietā var nākties administrēt arī kādu mākonī.

Kaspars Linde

Juridiskās koledžas datortikla administrators

Mācību ekskursijas Juridiskajā koledžā

Juridiskajā koledžā jau vairākus gadus docēju divus studiju kursus: Konstitucionālās tiesības un Latvijas Republikas tiesībsargājošo iestāžu sistēma. Ideja par mācību ekskursijām man radās pašai vēl studējot maģistrantūrā. Tā iespējams studiju procesu padarīt daudz interesantāku, jo studenti apmeklē ne tikai lekcijas, bet studiju kursu ietvaros iepazīstas arī ar reālu iestāžu un institūciju darbu.

Pārdomājot studiju programmu saturu, kā arī sazinoties ar mūsu koledžas absolventiem un valsts iestāžu amatpersonām, tapa skaidrs, ka iespējas organizēt mācību ekskursijas ir un vajag tik tās izmantot. Nu jau vairākus gadus Konstitucionālo tiesību studiju kursa ietvaros regulāri apmeklējam Latvijas Republikas Saeimu. Mums ir izveidojusies laba sadarbība ar Latvijas Republikas Saeimas deputātu Dzintaru Rasnaču (tagadējo Tieslietu ministru), kurš parasti arī pats iepazīstina ar Saeimas darbu un izrāda telpas, kur notiek sēdes un apspriedes.

Mācību ekskursijas laikā studenti šoruden apskatīja Latvijas Republikas Saeimas Sarkano zāli, citas telpas un Sēžu zāli, kurā uz Saeimas sēdēm sanāk deputāti, kā arī izstādi, kurā izvietotas Saeimai pasniegtās dāvanas. Studentiem Saeimas namā tika ļauts fotografēt un filmēt, par ko viņi bija ļoti gandarīti.

Nesen Juridiskās koledžas studenti apmeklēja Latvijas Republikas Ministru kabinetu, te viņiem bija arī lekcija par Ministru kabineta darba organizāciju un kompetenci. Mācību ekskursijas laikā studenti apskatīja Ministru prezidentu zāli, bibliotēku, Ministru prezidenta dāvanu skapi, Viesu salonu, kā arī valdības sēžu zāli un telpu, kur notiek preses konferences.

Latvijas Republikas tiesībsargājošo iestāžu sistēmas studiju kursā Juridiskās koledžas studenti vairākkārt apmeklēja Latvijas Republikas Augstāko tiesu, kur tika organizētas tikšanās ar Augstākās tiesas priekšsēdētāju Ivaru Bičkoviču un Augstākās tiesas Administratīvā departamenta priekšsēdētāju Veroniku Krūmiņu. Detalizēti varējām iepazīties ar tiesu sistēmu Latvijā, studentiem bija iespēja uzdot jautājumus par tiesu struktūru, tiesnešu darbu, kā arī par viņu iespējām nākotnē kļūt par tiesnešiem Latvijā.

Savas zināšanas un izpratni par tiesām studenti ir papildinājuši, piedaloties Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona, Rīgas Apgabaltiesas un arī Satversmes tiesas sēdēs.

Labā sadarbība mums ir izveidojusies arī ar Juridiskās koledžas absolventiem. Apmeklējot Rīgas Pārdaugavas dzimtsarakstu nodaļu mācību ekskursijā, ko vadīja dzimtsarakstu nodaļas speciāliste un vienlaikus mūsu absolvente Zeltīte Krūze, izstaigājām laulību, dzimšanas reģistrācijas un kāzu jubileju ceremoniju telpas. Pārdaugavas dzimtsarakstu nodaļas vadītāja Danuta Šavdīne pastāstīja

par dzimtsarakstu nodaļu izveidi un attīstību Latvijā, par civilstāvokļa aktu reģistrāciju un atbildēja uz interesantu daudzajiem jautājumiem.

Valsts tiesu ekspertīžu biroja mācību ekskursijas vadītājs - biroja vadītāja vietnieks Gatis Bebris iepazīstināja studentus ar darbu ekspertīžu birojā, stāstīja un rādīja, kā un kādas ekspertīzes te veic. Pēc šī biroja apmeklējuma daži mūsu studenti ir izteikuši vēlmi savu darba dzīvi saistīt tieši ar eksperta profesiju. Arī tagad Valsts tiesu ekspertīžu biroja strādā jau vairāki Juridiskās koledžas absolventi.

Juridiskās koledžas studentiem pavasarī noorganizējam mācību ekskursijas uz Ieslodzījuma vietu pārvaldes struktūrvienībām: izmeklēšanas cietumu – Centrālcietumu un slēgtā tipa brīvības atņemšanas iestādi – Brasas cietumu.

Te studējošie tika iepazīstināti ar kriminālsodu izpildes institūcijām, brīvības atņemšanas iestāžu veidiem, ar režīma pamatnoteikumiem brīvības atņemšanas vietās, ar brīvības atņemšanu notiesāto personu nodarbināšanas noteikumiem, kā arī bija ļoti interesanta tikšanās ar ieslodzījuma vietas kapelānu.

Nesen pēc studentu ierosinājuma bijām mācību ekskursijā Valsts policijas jaunajā ēkā, kur tikāmies ar Valsts policijas priekšnieku, ģenerāli Intu Ķuzi (arī Juridiskās koledžas docētāju). Par svarīgākajiem Valsts policijas uzdevumiem informēja Valsts policijas Galvenās kārtības policijas priekšnieks, pulkvedis Artis Velšs. Studentiem tika sniegta informācija par Valsts policijas koledžu un bija arī iespēja iepazīties ar vairāku citu Valsts policijas struktūrvienību darbu. Daudzi Juridiskās koledžas absolventi ir uzsākuši dienesta gaitas Valsts policijā, bet studējošie iziet šeit praksi.

Lai dotu iespēju studentiem dziļāk un nopietnāk iepazīt zvērināta notāra darbu, Latvijas Republikas tiesībsargājošo iestāžu sistēmas studiju kursa ietvaros noorganizējam tikšanos ar Latvijas Zvērinātu notāru padomes Notariāta institūta direktoru Gati Litvinu, kas pastāstīja daudz jauna un interesanta par šo profesiju, tās misiju un funkcijām.

Mūsu mācību ekskursijās piedalās arī Jauno juristu skolas audzēkņi no Rīgas un Valmieras. Šai skolā divreiz mēnesī sanāk kopā vidusskolēni, kuri interesējas par jurista profesiju un gatavojas studijām.

Nākotnē ceram mācību ekskursijas ne vien turpināt, bet arī meklēt sadarbību ar citām iestādēm un institūcijām, lai mūsu studenti varētu gūt papildus zināšanas, tāpēc gaidām ierosinājumus un priekšlikumus no studentiem un tāpat arī no koledžas absolventiem un atbalstītājiem, kuri varētu palīdzēt šīs idejas īstenot.

Ruta Mekša

Juridiskās koledžas docētāja

Dzīvojamās mājas pārvaldītājs

Veiksmīgas namu pārvaldīšanas pamatā, neapšaubāmi, ir augsta nodarbināto pārvaldnieku/pārziņu profesionalitāte.

Lai nodrošinātu efektīvu un kvalitatīvu nekustamā īpašuma pārvaldīšanu, pārvaldniekam/pārzinim nepieciešamas zināšanas un izglītība tādās nozarēs kā būvniecība, enerģētika, inženierkomunikācijas, ekonomika un menedžments. Bieži sastopama problēma pārvaldnieku/pārziņu vidū ir izpratnes trūkums par normatīvajiem aktiem, kas reglamentē dzīvojamo māju pārvaldīšanu, kā rezultātā tiek pieņemti lēmumi, kuri var kļūt īpašniekiem nesaistoši, jo tie neatbilst normatīvo aktu prasībām, kas ir kā bremzējošs faktors īpašuma ilgtspējai un kvalitatīvam tehniskam nodrošinājumam.

Nekustamā īpašuma pārvaldīšanas jomā Juridiskā koledža piedāvā iespējas studēt divās programmās: 2-gadīgajā profesionālās augstākās izglītības studiju programmā „Nekustamā īpašuma pārvaldīšana un apsaimniekošana”, iegūstot kvalifikāciju – namu pārvaldnieks (4. profesionālās kvalifikācijas līmenis), vai 6 mēnešu kursos, iegūstot namu pārziņa profesionālo kvalifikāciju (3. profesionālās kvalifikācijas līmenis).

Juridiskās koledžas studiju programmas ir veidotas atbilstoši Profesiju standartiem, kuri nosaka profesionālās kvalifikācijas pamatprasības, arī specifiskās prasības, kas nepieciešamas galveno darba uzdevumu veikšanai attiecīgajā profesijā, tāpat profesionālo prasmju un zināšanu kopumu. Papildus profesiju standartu prasībām, programmās ir iekļauts pietiekami liels studiju kursa apjoms tiesību zinātnes jomā, piemēram, īpašuma tiesības, ģimenes un mantojuma tiesības, saistību tiesības un darba tiesības, arī administratīvās tiesības u.c.

Juridiskās koledžas absolventiem ir iespēja turpināt studijas Latvijas augstskolās tālākajā posmā, lai iegūtu bakalaura grādu, piemēram, Rīgas Tehniskajā universitātē.

Dzīvojamās mājas pārvaldītāja profesionālo kvalifikāciju regulē Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 13. pants. Tas nosaka, ka persona ir tiesīga veikt pārvaldīšanas uzdevumu daudzdzīvokļu mājā, ja tā ieguvusi dzīvojamo

māju pārvaldīšanai nepieciešamo profesionālo izglītību un vismaz ceturto profesionālās kvalifikācijas līmeni apliecināšu dokumentu. Ja pārvaldnieks ir juridiskā persona, dzīvojamo māju pārvaldīšanai nepieciešamo profesionālo izglītību un vismaz ceturto profesionālās kvalifikācijas līmeni apliecināošs dokuments nepieciešams tam juridiskās personas darbiniekam, kurš veic pārvaldīšanas līgumā uzdoto pārvaldīšanas uzdevumu attiecīgajā mājā.

Atviegloti noteikumi attiecībā uz izglītību ir gadījumos, kad savu īpašumu grib apsaimniekot pats īpašnieks. Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likums nosaka, ka, ja daudzdzīvokļu mājas kopējā platība pārsniedz 1500 kvadrātmetrus, dzīvojamās mājas pārvaldīšanai vajag augstāko profesionālo izglītību un nepieciešams ceturto profesionālās kvalifikācijas līmeni apliecināošs dokuments, bet profesionālo izglītību un vismaz trešo profesionālās kvalifikācijas līmeni apliecināošs dokuments nepieciešams tam īpašniekam, kurš pats pārvalda sev piederošu dzīvojamo māju vai kuru pilnvarojusi veikt pārvaldīšanas darbības citi dzīvojamās mājas īpašnieki, kā arī īpašnieku veidotas dzīvojamās mājas pārvaldīšanas sabiedrības vai biedrības darbiniekam, kurš veic attiecīgo pārvaldīšanas darbību un pats ir dzīvojamās mājas īpašnieks.

Speciālā izglītība ir nepieciešama tieši tiem cilvēkiem, kas dzīvojamā mājā veic pārvaldīšanas darbības. Arī reģistrējoties Pārvaldnieku reģistrā, tiek izvirzīta prasība norādīt personu, kura atbild par konkrētajiem namiem. Reģistrā cita vidū tiek iekļauta arī informācija par šo pārvaldnieku profesionālo izglītību.

Nekustamā īpašuma pārvaldīšanas nozare attīstītās strauji, tādēļ būtiska loma ir tam, kurš pārvalda un apsaimnieko ēku, kā arī tās teritoriju. Bet jāsaprot ir būtisks faktors – nepietiek tikai ar to, ka īpašniekiem ir brīva izvēle, kādu pārvaldīšanas kompāniju izvēlēties. Svarīgi, lai cilvēki, kam īpašnieki uztic sava īpašuma pārvaldīšanu, būtu profesionāļi savā jomā.

Iveta Puķīte

Juridiskās koledžas lektore

Kopš 2011. gada Juridiskā koledža ir FIABCI biedrs

Starptautiskā nekustamo īpašumu federācija FIABCI ir pasaules mēroga apvienība, kas dibināta 1948. gadā un apvieno visu kontinentu nekustamā īpašuma jomas profesionāļus. Tā rada biznesa iespējas saviem biedriem visā pasaulē un tās viedokli uzklasa tādas starptautiskas organizācijas kā ANO un reģionālas institūcijas, piemēram, ES, NAFTA, MERCOSUR.

FIABCI galvenais uzdevums - palīdzēt dažādu valstu nekustamā īpašuma tirgus dalībniekiem organizēt vietējā un starptautiskā biznesa attīstību, uzlabojot sniegto pakalpojumu kvalitāti un savstarpējo konkurētspēju.

Starptautiskā nekustamo īpašumu federācija atbalsta kultūras un izglītības apmaiņu starp nekustamo īpašumu speciālistiem dažādās valstīs. FIABCI ir izveidojusi stipendiju fondu, dodot iespēju nekustamā īpašuma jomas studentiem, studēt jebkurā pasaules valstī. No Juridiskās koledžas šai stipendijai pagājušajā mācību gadā bija nominēts Austris Austrums, kurš iekļuva pēdējā atlases kārtā, bet šogad - Modris Vidzis. Ļoti ceram, ka uz avīzes iznākšanas brīdi viņš būs jau apstiprināts šai stipendijai.

Intra Lūce

Juridiskās koledžas direktora vietniece

Eiropas Savienības Padomes prezidentūra

No 2015. gada janvāra līdz jūnija beigām Latvijas Republikai kā Eiropas Savienības dalībvalstij būs jāpilda ES Padomes prezidējošās valsts funkcijas.

Šis uzdevums tiek ļoti plaši atspoguļots Latvijas presē gandrīz jau divu gadu garumā. Ārlietu ministrijas pakļautībā ir izveidota tiešās pārvaldes iestāde - Latvijas prezidentūras ES Padomē sekretariāts ar savu informatīvu tīmekļa vietni <http://www.es2015.lv/lv/sekretariats>.

Juridiskās koledžas studenti, kuri ir noklausījušies

Eiropas tiesību vai Eiropas integrācijas studiju kursu, jau tika iepazīstināti ar prezidentūras vēsturisko un mūsdienu nozīmi. Tagad iegūtās zināšanas papildinās daudzās publikācijas, intervijas un ziņojumi, kas regulāri parādīsies Latvijas medijos.

Eiropas Savienības Padomes darbībā jau kopš 1956. gada janvāra vienmēr ir pastāvējusi nepieciešamība vienoties par augsta līmeņa starpvalstu sapulču vadītājiem tā, lai netiktu apieta neviena valsts. Prezidentūras pusgadā mūsdienās jau tiek organizētas aptuveni 200 augsta līmeņa sanāksmes. Tādēļ ir pieņemts, ka šo administratīvo darbu veic katra dalībvalsts rotācijas kārtībā, mainoties valstīm ik pēc 6 mēnešiem. 1956. gada I pusgadā darbu uzsāka Beļģija, pēc tam šo pienākumu II pusgadā pārņēma Vācija. Sākumā rotācija notika alfabētiski, bet palielinoties dalībvalstu skaitam, prezidentūras secība tika noteikta ar attiecīgu ES Padomes lēmumu.

Tagad Latvijas Republikas priekštece prezidentūrā ir Itālija, bet pēc tam darbu pārņems Luksemburgas Lielhercogiste. Gatavojoties prezidentūrai Itālijai, Latvijai un Luksemburgai bija jāsavienoj kopīgas triju valstu 18 mēnešu darba programmas. Process ir noritējis veiksmīgi. Mums kaimiņos - Lietuva jau noslēgusi savu prezidentūras periodu šogad, bet Igaunijai šis process vēl ir priekšā - 2016. gada otrajā pusē.

Ar prezidentūras organizāciju saistītos administratīvos, loģistikas, finanšu un drošības pasākumus sekretariāts plāno

un veic Latvijā jau vairāk nekā gadu. Sapulču vadīšanas iemaņas Latvijas Republikas Ārlietu ministrijas darbinieki apgūst Briselē. Galvenie prezidentūras notikumi pamatā noritēs ES institūcijās. Latvijas pārstāvji 2015. gada janvārī iepazīstinās Eiropas Parlamentu ar savu skatījumu par plānotajām aktivitātēm I pusgadā. Savukārt 2015. gada

vasarā Latvija Eiropas Parlamentā sniegs atskaiti par savas prezidentūras darba rezultātiem. Pie mums jau 2015. gada 8. janvārī ieradīsies pilns Eiropas Komisijas komisāru sastāvs, lai tiktos ar Latvijas Republikas valdību.

Prezidentūras pusgada laikā Latvijā noritēs daudzas ierobežotas pieejamības konferences un augsta līmeņa sapulces (nereti arī vairākas vienlaikus). Protams, par to tiks informēti masu mediji un sabiedrība. Izglītības nozares darbiniekus īpaši varētu ieinteresēt Boloņas procesa sanāksme janvāra beigās. Latvijas prezidentūras ES Padomē noslēguma posmā - maijā paredzēta izglītības ministru sanāksme, bet jūnijā notiks 10. Baltijas jūras zinātnes kongress.

Eiropas Savienības Padomes prezidentūra paver plašas iespējas Latvijai parādīt sevi un savus sasniegumus starptautiskajai sabiedrībai, vispirms jau pārējās

ES valstīs. Studiju procesā, īpaši Eiropas tiesību kursā, pievērsīsim uzmanību notiekošajām aktivitātēm. Latvijas prezidentūra ļaus ikvienam tuvāk un nopietnāk iepazīt ES institūcijas un to darbības metodes, varbūt arī kādam dos stimulu izšķirties par savas karjeras saistīšanu ar Eiropas Savienību nākotnē, bet Juridiskajā koledžā iegūtās zināšanas būs tam labs pamats.

Eduards Bruno Deksnis

Eiropas tiesību studiju kursa docētājs

Raksta autors savas grāmatas „Lisabonas līgums un Eiropas Savienības konstitucionālie pamati” atvēršanas svētkos

Juridiskā koledža sadarbībā ar **Konfliktu risināšanas un mediācijas biedrību** organizē

mediācijas kursus

Trīs moduļu apmācības programma (100 stundu apjomā):

1. modulis 40 stundas (pamatkurss);
2. modulis 30 stundas (mediācijas zināšanu apguve - turpinājums);
3. modulis 30 stundas (padziļināta mediācijas zināšanu apguve un mediatoru prasmju treniņš).

Lektori: **M.iur. Elmārs Martinsons,**
M.psych. Nikola Dzina.

Informācija: www.jk.lv/kursi_jaunumi
www.mediatoriem.lv

Latvijā beidzot stājies spēkā mediācijas likums

JĀNIS BOLIS

Jurists un mācībspēks, sertificēts alternatīvo domstarpību risināšanas metožu speciālists. Dzimis Latvijā, bet dzīvojis un strādājis ASV, tagad pensionēts advokāts ar vairāk kā 40 gadu pieredzi.

Jānis Bolis kā vieslektors ir lasījis lekcijas un vadījis seminārus alternatīvo domstarpību risināšanas disciplinā augstākās izglītības mācību iestādēs Latvijā un referējis par alternatīvo domstarpību risināšanas metodi Otrajā Pasaules Latviešu Zinātnieku kongresā (2002) un 6. AABS konferencē Valmierā (2005).

Alternatīvā domstarpību risināšana ir termins, ar ko apzīmē visu strīdu risināšanas metožu kopumu, izņemot lietas izskatīšanu tiesā. Visbiežāk lietotās metodes ir starpniecība (mediācija) un arbitražā. Starpniecībā ir iesaistīta neatkarīga trešā puse - starpnieks/mediators, kurš uzklausa abas puses un palīdz konfliktējošām pusēm sasniegt apmierinošu risinājumu. Savukārt arbitražā ir sprieduma veids, kas ir neformālāks kā lietas izskatīšana tiesā.

2006. gada 3. maijā Latvijas Valsts prezidente V. Viķe-Freiberga Jānim Bolim pasniedza IV šķiras Atzinības krusta goda zīmi, bet vēl pēc gada Rīgā ar Juridiskās koledžas līdzdalību nāca klajā viņa mācību grāmata latviešu valodā „Mediācija”.

Vēlos pievērst Juridiskās koledžas studentu uzmanību ļoti būtiskam notikumam Latvijas likumdošanā strīdu risināšanas procesu sakarā.

Pēc nemitīgām debatēm un valdības vilcināšanās, 2014. gada 22. maijā Saeimā beidzot tika pieņemts mediācijas likums. Lai gan mediācijas jēdziens un prakse Latvijā vairs nav sveša, tā šodien vēl arvien ir tapšanas stadijā. 1998. gadā es biju pirmais Latvijā, kas sāka lasīt lekcijas par mediāciju Rīgas Juridiskajā augstskolā un Latvijas Universitātē. Drīz vien arī Juridiskā koledža uzaicināja mani pastāstīt par mediāciju, kur to turpinu darīt vēl šobaltdien. Te jāatzīmē, ka patlaban Juridiskā koledža jau piedāvā visaptverošas apmācības mediācijas praksē.

Jācer, ka nupat pieņemtais likums dos vajadzīgo stimulu mediāciju Latvijā attīstīt un izveidot par tikpat iecienītu un pielietotu strīdu risināšanas procesu kā ASV un citur pasaulē.

Mediāciju var definēt kā brīvprātīgu sadarbības procesu, kurā puses cenšas strīdus risināt bez tiesas, panākot savstarpēji pieņemamu vienošanos ar mediatora palīdzību. Mediators ir rīcībspējīga, mediācijas procesos izglītota persona, kas vada mediācijas sesiju. Sesijā puses iztīrā strīda būtību, pārrunā savas intereses, pašas iesaka iespējamus risinājumus un, cerams, vienojas par konkrētā strīda risinājumu. Tālāk jau seko kopēji sastādīts līgums, kuru paraksta abas puses. Ja mediācijas procesā parakstītais līgums tiek laužts, to var izpildīt tāpat kā visus citus līgumus, ja nepieciešams, ar tiesas palīdzību.

Jaunais likums paredz, ka mediāciju var izmantot gan domstarpību risināšanai ārpus tiesas procesā, gan arī tiesvedībā. Tiesām tas būs saistoši ar 2015. gada 1. janvāri, te mediācijas procesu varēs vadīt tikai sertificēti mediatori. Tātad, lai kļūtu par sertificētu mediatoru, kandidātam ir jāatbilst likumā noteiktiem izglītības un personīgiem standartiem, kā arī sekmīgi jākārt eksāmens. Bet jau šodien Latvijā var brīvi darboties arī nesertificēti mediatori un vadīt mediācijas procesus, kas nav saistīti ar tiesām.

Instanču, kurās strīdus var risināt ar mediācijas palīdzību, skaits nav ierobežots. Mediācija var būt publiska vai privāta, formāla vai neformāla, daļa no tiesas procesa vai pušu norunāta, saistoša vai nesaistoša. Mediācija ir pilnīgi brīvprātīga un to var pielietot situācijās, kad tiesas nav izdevīgas vai arī nav pieejamas. Piemēram, mediācija ir efektīva ģimenes konfliktos, kā arī darba vietu un sabiedrisku organizāciju internās domstarpībās. Galvenās mediācijas priekšrocības ir zemākas izmaksas, jo te nav vajadzīga advokāta palīdzība, bet tiek ekonomēts laiks, tāpat ir nodrošināta konfidencialitāte un lielāka pušu apmierinātība, tādēļ, ka process ir ieinteresēto personu kontrolē.

ASV un citur pasaulē mediācija tiek efektīvi piemērota visās sabiedrības jomās: tiesās, kur pirms prāvas tiesneši mudina puses vienoties mediācijas procesā, privātzņēmumos, valsts iestādēs, sabiedriskajās organizācijās, utt. Latvijā, stājoties spēkā jaunajam likumam, tas notiks no 2015. gada 1. janvāra.

Mediācijas speciālisti var būt jebkuras profesijas pārstāvji, ne tikai profesionāļi - advokāti, skolotāji, ārsti, bet tāpat arī inženieri, ierēdņi, šoferi, tirdzniecības speciālisti vai jaunās māmiņas, kas strādā kā mediatores bērņus audzinot. Svarīga ir mediācijas principu pareiza piemērošana, nevis mediatora profesija vai ieņemamais amats. Mediācijas galvenais pamatprincips - abu pušu interešu izdibināšana. Ja šīs intereses ir zināmas un tiek pārrunātas, strīda risinājums drīz vien parādās pats no sevis.

Jums - Juridiskās koledžas studentiem, es sirsnīgi iesaku iepazīties ar mediācijas procesu tuvāk, jo, manuprāt, ar laiku tas Latvijā pavērs plašas darba iespējas. Studējot mediāciju, jums radīsies jauna intelektuālā pieredze un tas jau ir kaut kas! Ja ir tāda interese - kļūt par mediatoru, tad pieteikties kursiem var tepat Juridiskajā koledžā vai Konflikta risināšanas un mediācijas biedrībā.

Jānis Bolis

Juridiskās koledžas vieslektors

Pēc lekcijām...

Gaismas pils šovasar ar Novadu dienu, "Salasīšanās" koncertu un Dainu skapja atvēršanu beidzot oficiāli ir atklāta. LNB jaunā elegantā, 68 metrus augstā ēka ar saviem 13 stāviem nu otrpus Daugavai organiski papildina Rīgas panorāmu. Bet kas tad īsti šai namā atrodas iekšā un ko tur var atrast? To tad Juridiskās koledžas studenti, docētāji un darbinieki arī gāja lūkot vienā saulainā oktobra dienā.

Latvijas Nacionālā bibliotēka sniedz atbalstu augstākajai izglītībai, pētniecībai un mūzizglītībai. Tās 4 miljonu vienību lielais krājums aptver visas zinātņu nozares ar pamatprofilu humanitārajās un sociālajās zinātnēs.

Gaismas pilī ieejot kolosālu vizuālo iespaidu radīja visas ēkas augstumā izvietotais tautas grāmatu plaukts, arī 1. stāva grīda latviskā dreļļu rakstā, tāpat arhitekta G. Birkerta ideja par Latvijas lata dažādu nominālu krāsu izmantošanu katrā stāva interjerā, tā iemūžinot atmiņas par mūsu naudu.

Mums bija iespēja apmeklēt lasītājiem paredzētās telpas, kurās varēs vienlaikus strādāt 1000 bibliotēkas lietotāju, skatīt izstādes un grāmatu krājumus, arī senās kartes un retumus, piemēram albūmu „Terra Mariana (Māras zeme - senā Livonija) 1186-1888”.

Starp izstādītajām pirmklasnieku ābecītēm varējām sameklēt katrs savu pirmo mācību grāmatu, tad priecāties par grāmatizdevēju veiklību radot miniatūras grāmatas (vienai no tām izmērs bija tikai 5x5 mm).

Tai vēlajā pēcpusdienā Rīgas centrā pie Brīvības ielas 61. nama tādi nedaudz satraukušies viens otru gaidījām mēs - topošie juristu palīgi. No nama pagalma nāca savāds vēsums, kā nekā – Stūra māja, likas, ka te vēl jūtama toreizējā aura un vēstures elpa... Pats iekšpagalms tāds aplveida, to ieskauj augstas monolīta mūra sienas ar nodrupušu apdari.

Norunātajā laikā uz ekskursiju bija ieradušies daudzi: gan jaunieši, kuri par Stūra māju dzirdējuši tikai nostāstus un šausminājušies, skatoties dokumentālo filmu fragmentus, gan arī vecāka gadagājuma ļaudis, kuri tā laika tautas mocīšanu redzējuši paši savām acīm.

Mūs sagaidīja gide un tad jau devāmies ēkā iekšā pa tām pašām durvīm, pa kurām 1940. gadā ievēda daudzus, bet no Stūra mājas ārā viņi tā arī netika. Reģistrēšanas telpā apskatījām anketu, tajā aizturētajam par sevi bija jāsniedz ziņas. Katrs sikums šai dokumentā bija jāatzīmē: acu krāsa, kā izskatās deguns, kādi mati un tā tālāk, sākot no cilvēka anatomijas līdz pamatīgam ģimenes locekļu aprakstam un ziņām par radiem. Gar sienu izliktas bildes, kurās redzami aizturētie ļaudis. Viena fotogrāfija pievērsa uzmanību īpaši, jo notiesātais vīrietis tajā smaidīja. Gide skaidroja, ka vīrietis

Bibliotēkas kodols ir nacionālais krājums - Latvijas un ārzemju izdevumi par Latviju un latviešiem, kā arī latviešu autoru darbi. Letonikas nodaļā apskatījām slaveno Dainu skapi, kam te tiek nodrošināts īpašs mikroklimats, izmantojām piedāvāto iespēju ielūkoties katrā lasītavā, kā arī baudīt klasisko Rīgas panorāmu dažādos stāvos no lieliska skatu punkta. Jāsaka, ka viskārdinošākajā - ēkas pēdējā stāvā jeb tornītī kurš katrs nemaz nevar nonākt - tikai LNB darbinieka pavadībā te iet ekskursanti, vai arī jāpiedalās kādā šeit ieplānotā pasākumā.

Ekskursijas noslēgums sanāca kā tāds punktiņš uz "i", jo tikko jaunajā akustiskajā koncertzālē beidzās viena konference un mūsu gide Ināra Kindzule uzaicināja visus arī uz Ziedoņa zāli.

Īstenībā jau Gaismas pils ir gan bibliotēka tās tradicionālā izpratnē, gan arī kultūras, izglītības un zinātnes centrs, bet tūlīt pēc Jaunā gada te darbu uzsāks Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē sekretariāts. Tieši todien zem LNB logiem tika stādītas tulpes ziedu dobē ar īpašu dizainu - vairāk nekā 17 000 balti un sarkani ziedi veidos Latvijas prezidentūras ES logotipa formu. Tumši sarkanā tulpe ir īpaši izveidota šķirne Latvijas karoga sarkanajā krāsā, kas te uzdziedēs 2015. gada agrā pavasarī.

smaida jeb precīzāk sakot - smejas tādēļ, ka ir aizturēts par absurdu lietu, kaut kas saistīts ar lidmašīnām un iespējamo terora aktu, bet viņš pie lidaparātiem nekad nav strādājis un neko no šīs jomas nesaprot.

Tālāk visi kopā gājām uz kamerām, te uzzinājām par arestēto sadzīves apstākļiem par to, cik karsti tur bijis, cik daudz cilvēku tikuši izsmidzināti šaurajās telpās. Gide stāstīja par pazemojumiem, ko nācies pārdzīvot ieslodzītajiem šai namā. Visapkārt sāpes un ciešanas, tās neviens nevar ne atstāstīt un ne aizmirst! Gaitēņos bijuši izklāti sarkani paklāji, lai asins traipi nebūtu tik redzami. Ekskursijas gaitā iegriezāmies arī virtuvē un nopratināšanas telpā.

Un tad mēs sēdējām šai drūmajā moku un ciešanu ēkā uz vienkāršiem koka soliņiem pretī Ģertrūdes baznīcas fotoattēlam, bet fonā skanēja Lūcijas Garūtas kantāte "Dievs, Tava zeme deg!" Tai brīdī visi klusēja, ar žēlumu, ar skumjām sejas, ar lūgšanu pēc spēka, lai varētu nosargāt sevi un savu zemi.

Maruta Krišjansone

Tiesību zinātņu 1. kursa studente